CONTROLEORGAAN OP DE POLITIONELE INFORMATIE

Uw kenmerk	Ons kenmerk	Bijlage(n)	Datum
	DA260028		15/09/2026

<u>Betreft:</u> Advies betreffende het ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft de uitvoering van het Europees Asiel- en migratiepact.

Het Controleorgaan op de politionele informatie (hierna afgekort 'COC' of 'Controleorgaan').

Gelet op de wet van 30 juli 2018 betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens (*B.S.* van 5 september 2018, hierna afgekort als 'WVG'), inzonderheid artikel 59, §1, 2de lid, artikel 71 en Titel VII, inzonderheid artikel 236.

Gelet op de wet van 3 december 2017 tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG').

Gelet op de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt (hierna 'WPA').

Gelet op de *Law Enforcement Directive* 2016/680 van 27 april 2016 (hierna '*LED*').

Gelet op de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens.

Gelet op het verzoek om advies van 15 juli 2026 vanwege de minister van Asiel en Migratie aan de Gegevensbeschermingsautoriteit met betrekking tot een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft de uitvoering van het Europees Asiel- en migratiepact.

Gelet op het toesturen, op 16 juli 2026, door de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna 'GBA'), van voormeld verzoek om advies aan het Controleorgaan in het kader van het zogenaamde 'één loket principe' (cf. artikel 54/1, §1, van de WOG).

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans, voorzitter *a.i.* van het Controleorgaan.

Brengt op 15 september 2026 het volgende advies uit.

I. Voorafgaande opmerking nopens de bevoegdheid van het Controleorgaan

1. In het licht van, respectievelijk, de toepassing en omzetting van de Verordening 2016/679[1] en de Richtlijn 2016/680[2] heeft de wetgever de taken en opdrachten van het Controleorgaan grondig gewijzigd. Artikel 4 § 2, vierde lid, van de wet van 3 december 2017 betreffende de oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit (hierna afgekort 'WOG') bepaalt dat de competenties, taken en bevoegdheden als toezichthoudende autoriteit bedoeld door de Verordening 2016/679 voor de politiediensten in de zin van artikel 2,2°, van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus, worden uitgeoefend door het Controleorgaan. Het betekent onder meer dat het Controleorgaan ook bevoegd is wanneer politiediensten persoonsgegevens verwerken die buiten de opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie vallen, bijvoorbeeld in het kader van sociaaleconomische doeleinden of human resources verwerkingen. Het Controleorgaan moet geraadpleegd worden bij de voorbereiding van wetgeving of een regelgevende maatregel die verband houdt met de verwerking van persoonsgegevens door de politiediensten van de geïntegreerde politie (zie artikel 59, §1, 2de lid en 236, §2, WVG, artikel 36.4 van de AVG en artikel 28.2 van de Richtlijn politie-justitie). Daarbij heeft het Controleorgaan de opdracht om te onderzoeken of de voorgenomen verwerkingsactiviteit door de politiediensten in overeenstemming is met de bepalingen van Titel 1 (voor de niet operationele verwerkingen)[3] en Titel 2 (voor de operationele verwerkingen) van de WVG[4]. Daarnaast heeft het COC ook een ambtshalve adviesopdracht zoals bedoeld in artikel 236, §2, WVG en een algemene voorlichtingsopdracht van het brede publiek, betrokkenen, verwerkingsverantwoordelijken en verwerkers in de materie van het privacy- en gegevensbeschermingsrecht zoals bedoeld in artikel 240 WVG.

2. Wat betreft derhalve in het bijzonder de verwerkingsactiviteiten in kader van de opdrachten van bestuurlijke en/of gerechtelijke politie brengt het Controleorgaan advies uit, hetzij uit eigen beweging, hetzij op verzoek van de Regering of van de Kamer van volksvertegenwoordigers, van een bestuurlijke of gerechtelijke overheid of van een politiedienst, inzake iedere aangelegenheid die betrekking heeft op het politionele informatiebeheer zoals geregeld in Afdeling 12 van Hoofdstuk 4 van de wet op het politieambt[5].

3. Het Controleorgaan is, ten aanzien van de politiediensten, de Algemene Inspectie van de federale politie en lokale politie (afgekort 'AIG') zoals bedoeld in de wet van 15 mei 2007 op de Algemene

---

[1] Verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "*betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG*" (algemene verordening gegevensbescherming of 'AVG').

[2] Richtlijn (EU) 2016/680 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 "*betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens door bevoegde autoriteiten met het oog op de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Kaderbesluit 2008/977/JBZ van de Raad*" (hierna 'Richtlijn Politie en Justitie' of *Law Enforcement Directive (LED)*).

[3] Artikel 4, §2, 4de lid van de WOG.

[4] Artikel 71, §1, 3de lid van de WOG.

[5] Artikelen 59, §1, 2de lid en 236, §2, van de WVG.

Inspectie en de Passagiersinformatie-eenheid (hierna afgekort 'BELPIU') bedoeld in Hoofdstuk 7 van de wet van 25 december 2016 tevens belast met het toezicht op de toepassing van Titel 2 van de GBW en/of de verwerking van persoonsgegevens zoals bedoeld in de artikelen 44/1 tot 44/11/13 van de wet op het politieambt en/of elke andere opdracht die krachtens of door andere wetten aan het COC wordt verleend[6].

4. Het Controleorgaan is ingevolge artikel 281, §4, van de algemene wet van 18 juli 1977 "*inzake douane en accijnzen*", zoals gewijzigd door de wet van 16 mei 2024 "*tot wijziging van de wet van 25 december 2016 betreffende de verwerking van passagiersgegevens*" ten aanzien van de Dienst Geschillen van de Algemene Administratie van Douane en Accijnzen bevoegd in het kader van de vorderingen die deze dienst richt aan de BELPIU in fiscale materies.

5. Het Controleorgaan is tot slot ook belast, in het kader van de dataretentie-wetgeving, op grond van artikel 126/3, §1, 8ste lid van de wet van 13 juni 2005 betreffende de elektronische communicatie (hierna afgekort 'WEC'), zoals gewijzigd door de wet van 20 juli 2022 betreffende het verzamelen en het bewaren van de identificatiegegevens en van metagegevens in de sector van de elektronische communicatie en de verstrekking ervan aan de autoriteiten (*B.S.* van 8 augustus 2022), met de validatie van de statistieken met betrekking tot het aantal strafbare feiten en de bewaringstermijn voor elk gerechtelijk arrondissement en elke politiezone in het kader waarvan het al zijn bevoegdheden uitoefent die eraan zijn toegekend bij Titel 7 van de wet van 30 juli 2018. Het is daarnaast ook nog belast, in toepassing van artikel 42, §3, 2de en 3de lid WPA met de controle van de vorderingen van de Cel Vermiste Personen van de federale politie tot opvraging van de gegevens met betrekking tot de elektronische communicatie betreffende de vermiste persoon.

6. Het Controleorgaan is bevoegd om advies te verlenen over aspecten met betrekking tot de verwerking van informatie en persoonsgegevens en de bescherming van het privéleven door de verwerking van persoonsgegevens voor zover deze betrekking hebben op of in verband staan met de operationele en niet-operationele werking van de politiediensten en/of het personeel van de geïntegreerde politie (hierna 'GPI'[7]) en/of voor zover de voor advies voorgelegde ontwerptekst een impact heeft op de politionele informatiehuishouding in het algemeen.

7. Het Controleorgaan is daarnaast niet enkel een gegevensbeschermingsautoriteit maar ook een toezichthouder die wettelijk belast is met de controle van de legaliteit, efficiëntie, effectiviteit en economie van de politionele informatiehuishouding[8].

---

[6] Artikel 71, §1, derde lid *juncto* artikel 236, §3, van de WVG.
[7] Geïntegreerde politie – Police Intégrée.
[8] Activiteitenverslag 2021, www.controleorgaan.be, randnummers 3, 52 en in het bijzonder 71: "*Het COC heeft echter allerminst alleen oog voor dataprotectie; het heeft evenzeer veel aandacht en is bevoegd voor alle andere operationele aspecten van de politionele informatiehuishouding en die van de andere gecontroleerde diensten*"; artikel 71, §1, WVG.

II. Voorwerp van het verzoek

8. Het verzoek heeft betrekking op een ontwerp van koninklijk besluit tot wijziging van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft de uitvoering van het Europees Asiel- en migratiepact (hierna 'het ontwerp van koninklijk besluit').

9. De minister van Asiel en Migratie (verzoeker) richtte op 15 juli 2026 een verzoek om advies aan de Gegevensbeschermingsautoriteit om een advies uit te brengen over het ontwerp van koninklijk besluit.

Op 16 juli 2026 stuurde de Gegevensbeschermingsautoriteit het verzoek door naar het Controleorgaan op de politionele informatie.

Op 19 juli 2026 stelde het kabinet van de minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid, daarnaar gevraagd door het Controleorgaan, niet op de hoogte te zijn gebracht van dit ontwerp van koninklijk besluit.

Op 17 augustus 2026 richtte het Controleorgaan een aantal vragen aan de verzoeker.

Op 28 augustus 2026 heeft de verzoeker antwoord gegeven op die vragen.

10. De overheden, evenals de verwerkingen van persoonsgegevens en informatie waarvoor het COC exclusief bevoegd is, worden strikt door de wet gedefinieerd. Bijgevolg beperkt het Controleorgaan zijn adviezen tot de verwerkingen die tot zijn bevoegdheid behoren, i.e. in het huidige geval die welke door de politiediensten worden verricht of die een (directe of indirecte) weerslag hebben op het werk van de politiediensten.

Voor het overige laat het COC het aan de Gegevensbeschermingsautoriteit over om in haar advies eventuele opmerkingen en aanbevelingen te formuleren.

11. Artikel 79bis van het Reglement van de Kamer, aangenomen op 11 december 2025, bepaalt dat wanneer een in overweging genomen wetsbepaling een nieuwe opdracht of taak toewijst aan een dotatiegerechtigde instelling, met significante budgettaire gevolgen, zoals in het huidige geval (cf. infra, considerans 20 – 26), het advies van de commissie voor de Comptabiliteit van de Kamer moet worden ingewonnen (DOC 56/1167).[9]

[9] Voorstel tot wijziging van het Reglement van de Kamer van Volksvertegenwoordigers wat betreft de verplichte raadpleging van de commissie voor de Comptabiliteit bij de oprichting van dotatiegerechtigde instellingen of bij de wijziging van hun takenpakket van 13 november 2025, door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd op 11 december 2025, Parl. St. *Kamer*, 2025-2026, 1167/001 – 1167/004): Art. 79*bis*. "*Indien een wetsontwerp of -voorstel de oprichting of hervorming van een dotatiegerechtigde instelling beoogt of een significante budgettaire weerslag op een dotatiegerechtigde instelling heeft, wint de commissie het advies in van de commissie voor de Comptabiliteit bedoeld in artikel 172.*".

III. Analyse van het verzoek

A. Inleidende opmerking: het Controleorgaan herhaalt diverse opmerkingen die het formuleerde in zijn advies DA250026 van 6 februari 2026 en reageert op bepaalde keuzes die zijn gemaakt in de wet van 16 juni 2026 tot uitvoering van het Migratie- en asielpact

12. Op 6 februari 2026 verstrekte het Controleorgaan zijn advies DA250026[10] betreffende het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie.

Dit voorontwerp van wet heeft geleid tot de wet van 16 juni 2026 tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie.

13. In zijn advies DA250026 van 6 februari 2026 formuleerde het Controleorgaan verschillende inleidende opmerkingen.
Het ging voornamelijk om wat volgt:
- de noodzaak om de uitvoering van het Migratie- en asielpact in perspectief te plaatsen met het beleid inzake beheer van de buitengrenzen van de Europese Unie; meer bepaald het feit dat de uitvoering van het Pact intrinsiek verbonden is met de Europese grootschalige informatiesystemen (SIS[11], EES[12], ETIAS[13], EURODAC) waartoe de politiediensten toegang (zullen) hebben om diverse opdrachten en taken uit te voeren en die ieder hun eigen werking en eigen doeleinden hebben;
- het kennelijke bestaan van een zekere **verwarring** over de aard van de politionele opdrachten (wat ressorteert er al dan niet onder 'handhavingsdoeleinden') alsook over de organisatorische structuur (toewijzing van opdrachten aan ***'de grenspolitie'*** **die in België juridisch niet bestaat**) en de technische architectuur (politionele en niet-politionele gegevensbanken waartoe de politiediensten toegang hebben en hun onderlinge koppelingen) van de geïntegreerde politie, gestructureerd op twee niveaus;
- het feit dat de toegang van de politiediensten tot EURODAC om het asielsysteem te ondersteunen en bij te dragen tot de controle op de illegale immigratie doeleinden heeft die **buiten** het

[10] Controleorgaan op de politionele informatie, advies betreffende het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie, DA250026, 6 februari 2026, te vinden op www.controleorgaan.be.
[11] Schengen Information System.
[12] Entry Exit System.
[13] European Travel Information and Authorization System.

toepassingsgebied vallen van artikel 21 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en dus van de handhavingsdoeleinden;
- het feit dat de politiediensten in de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (*'wet van 15 december 1980*) worden belast met **nieuwe opdrachten** in het kader van een **administratieve** procedure die valt onder de verantwoordelijkheid van andere autoriteiten, zoals de Dienst Vreemdelingenzaken of de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen;
- de toename van de controleopdrachten van het Controleorgaan op de politionele informatie in verhouding tot de nieuwe rollen, opdrachten en taken die aan de politiediensten worden toegewezen (zonder (enige garantie van) bijkomende budgetten).

14. Het voor advies overgelegde ontwerp van koninklijk besluit is een onderdeel in de uitvoering van het Migratie- en asielpact.
Bijgevolg zijn de hierboven samengevatte punten ook relevant voor de analyse van het genoemde ontwerp, teneinde het in perspectief te plaatsen met de andere aspecten van het Pact die, van hun kant, werden opgenomen in de wet van 15 december 1980.

De keuzes die zijn gemaakt in de wet van 16 juni 2026 en het voor advies overgelegde ontwerp van koninklijk besluit zijn niet van aard het Controleorgaan gerust te stellen wat betreft het in aanmerking nemen van zijn opmerkingen.

Om deze reden wenst het Controleorgaan ter inleiding een aantal opmerkingen te formuleren.

A.1) Uitsluiting van de politiediensten als screeningsautoriteit jegens onderdanen van derde landen aan de buitengrenzen maar met de verplichting om gegevens en informatie te verstrekken aan de screeningsautoriteit (art. 8*quater* van de wet van 15 december 1980)

15. In zijn advies DA250026 legde het Controleorgaan de nadruk op het feit dat er geen bezwaar tegen is dat de wet van 15 december 1980 een nieuwe opdracht toekent aan de politiediensten als screeningsautoriteit in de zin van Verordening 2024/1356,[14] onverminderd de noodzaak om in de wet alle essentiële aspecten van deze opdracht te regelen, met inbegrip van de essentiële elementen van de gegevensverwerkingen die eruit voortvloeien. Concreet werden de politiediensten, in het voorontwerp van wet dat werd overgelegd voor advies DA250026, aangewezen als screeningsautoriteit zonder dat ze ook verwerkingsverantwoordelijke waren en zonder nadere beschrijving van het type en de omvang van de controle die ze zouden moeten uitvoeren, noch van de gegevens die ze zouden moeten verwerken (raadplegen, opslaan, bewaren, meedelen, …).

[14] Verordening (EU) 2024/1356 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot invoering van de screening van onderdanen van derde landen aan de buitengrenzen.

16. In de wet van 15 december 1980, die in juni 2026 werd gewijzigd, worden de politiediensten niet langer aangewezen als screeningsautoriteit (Dienst Vreemdelingenzaken), maar worden ze een '*partnerdienst*' van de screeningsautoriteit.

17. In de parlementaire werkzaamheden[15] staat wat volgt (*verbatim*):

> "*De samenwerking tussen de autoriteit en de partnerdienst zal variëren naargelang de omstandigheden. De voornaamste geïdentificeerde situaties zijn de volgende:*
>
> *— **wanneer een onderdaan van een derde land zich aan de grenspost aanbiedt** zonder aan de toegangsvoorwaarden te voldoen en er een beslissing tot terugdrijving tegen hem wordt genomen op basis van artikel 3 van de wet van 15 december 1980. Deze persoon moet in toepassing van artikel 5, paragraaf 2, van Verordening (EU) 2024/1356 alleen worden gescreend vanaf het moment dat hij of zij een verzoek om internationale bescherming heeft ingediend. **Indien dit verzoek wordt gedaan bij de met de grenscontrole belaste overheden, wordt daar de eerste informatie verzameld en overgemaakt aan de Dienst Vreemdelingenzaken, die de informatie aanvult zoals nodig voor de screening**;*
>
> *— wanneer een illegaal verblijvende onderdaan van een derde land zich aan het registratiecentrum van de Dienst Vreemdelingenzaken aanbiedt om een verzoek om internationale bescherming in te dienen. In dit geval wordt de screening uitgevoerd door de Dienst Vreemdelingenzaken overeenkomstig artikel 7 van Verordening (EU) 2024/1356. **De politie zal als partner relevant zijn, door de consultatie van de databanken waar de Dienst Vreemdelingenzaken geen toegang toe heeft, overeenkomstig de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt**;*
>
> *— **wanneer een illegaal verblijvende onderdaan van een derde land door de politie wordt aangehouden tijdens een identiteitscontrole of na het plegen van feiten van openbare orde. De rol van de politie als partner is hier zeer belangrijk, aangezien enkel zij in rechtstreeks contact staan met de te screenen vreemdeling. In dit geval geven de politiediensten de informatie die zij in het kader van hun bestuurlijke en gerechtelijke taken hebben verzameld, door aan de Dienst Vreemdelingenzaken, wanneer dat relevant en noodzakelijk is voor de uitvoering van de screening. In dat geval verzamelen de politiediensten de informatie overeenkomstig en met inachtneming van de wet van 5 augustus 1992 betreffende de politie en geven zij deze door aan de Dienst Vreemdelingenzaken.** (het COC onderlijnt)*

[15] Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie, *Parl. St.*, Kamer, gewone zitting 2025-2026, nr. 56-1401/1, p. 19-20.

Deze informatie wordt doorgegeven overeenkomstig de gemeenschappelijke richtlijn van de ministers van Justitie en Binnenlandse Zaken betreffende de vaststelling van de wijze van mededeling van persoonsgegevens en informatie die in het kader van hun administratieve en gerechtelijke politietaken worden verwerkt, zoals bedoeld in de artikelen 14 en 15 van de wet op de politie, door de politiediensten en de rechtstreekse toegang tot en raadpleging van de ANG.".

18. Met betrekking tot de middelen die nodig zijn als gevolg van de screening staat in het verslag van de Commissie Binnenlandse Zaken[16] wat volgt (*verbatim*): "*Met betrekking tot de opmerking onder randnummer 82 van het advies van het Controleorgaan op de Politionele Informatie over de bijkomende taken voor de politiediensten in het kader van de screening en de raming van het daarvoor vereiste personeel en budget, verduidelijkt de minister dat het advies van het Controleorgaan uitgaat van een situatie waarin de politie, naast de DVZ, formeel als screeningautoriteit zou worden aangeduid. Na overleg met de politie en het kabinet van Binnenlandse Zaken werd evenwel beslist om de politie niet formeel als screeningautoriteit aan te wijzen, maar als partnerdienst van de screeningautoriteit, zijnde de DVZ. Het betrokken advies is bijgevolg gebaseerd op een scenario dat intussen achterhaald is*.".

19. Deze redenering is evident niet aanvaardbaar: de loutere intrekking van de aanwijzing van de politiediensten als screeningsautoriteit doet geenszins iets af van de opmerkingen die het Controleorgaan heeft geformuleerd, inzonderheid betreffende het feit te weten wat er van de politiediensten wordt verwacht in het kader van de uitvoering van de screening alsook betreffende de praktische aspecten van het vasthouden van de onderdaan voor de duur van de screening[17].

20. Artikel 8*quater* van de wet van 15 december 1980 blijft zeer algemeen en vaag over wat de politiediensten nu juist als taak zullen doen en dus als verwerking van persoonsgegevens in hun hoedanigheid van 'partnerdienst': het voorziet dat de politiediensten "*[…] aan de screeningsautoriteit informatie **overmaken** die zij verwerken in het kader van de uitvoering van hun bestuurlijke en gerechtelijke politietaken, zoals bedoeld in de artikelen 14 en 15 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt, wanneer deze informatie relevant en noodzakelijk is voor het uitvoeren van de screening*".

21. Ten eerste voorziet Verordening 2024/1356 in de mogelijkheid om meer screeningsautoriteiten aan te wijzen maar **niet** in de aanwijzing van 'partnerdiensten' die alle of een deel van de opdrachten van de screeningsautoriteit zouden uitvoeren.

[16] Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie, Verslag van de tweede lezing namens de Commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken, p. 257.
[17] Controleorgaan op de politionele informatie, voornoemd advies DA250026, paragrafen 67 tot 83.

Het concept van 'partnerdienst' is een louter 'Belgische' creatie en bestaat niet in de Verordening 2024/1356: met uitzondering van de medische controle moeten de controles die voortvloeien uit de screening, worden uitgevoerd door de aangewezen screeningsautoriteit(en).

22. Ten tweede ligt het voor de hand, ook al verwijst artikel 8*quater* enkel naar de "*informatie*" waartoe de politiediensten toegang hebben, dat deze raadplegingen en doorgiften betrekking hebben op persoonsgegevens betreffende de onderdaan van het derde land die het voorwerp uitmaakt van de screening.

23. Ten derde bepaalt Verordening 2024/1356[18] dat de relevante nationale databanken **kunnen** worden geraadpleegd **door de screeningsautoriteit**, bij toepassing van het principe van de minimale gegevensverwerking (art. 5 AVG).
Daartegenover staat dat de formulering van artikel 8*quater* dat de politiediensten lijkt te **verplichten** ('*overmaken*') om gegevens over te maken aan de screeningsautoriteit (de Dienst Vreemdelingenzaken). De toevoeging van de voorwaarde "*wanneer deze informatie relevant en noodzakelijk is voor het uitvoeren van de screening*" blijft zeer ruim, des te meer daar de politiediensten afhankelijk zijn van het verzoek vanwege de screeningsautoriteit en bijgevolg enkel en alleen op basis hiervan niet zullen kunnen inschatten wat noodzakelijk en proportioneel is.

24. Ten vierde maakt artikel 8*quater* in zijn huidige staat het niet mogelijk om te weten welke politiedienst(en) (een) partnerdienst(en) is (zijn): moet er worden van uitgegaan dat elke politiedienst (lokale politiediensten en federale politie) voor deze nieuwe taak kan worden ingezet? En tegen welke voorwaarden?
Wie is in dit geval de verwerkingsverantwoordelijke: de korpschef? De directeur? De commissaris-generaal? De minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid en/of de minister van Justitie?

25. Ten vijfde wordt de toegang van de Dienst Vreemdelingenzaken tot operationele politionele gegevens en informatie voor bepaalde opdrachten al geregeld in de wet op het politieambt.
Het is onduidelijk waarom een dergelijke toegang voor de nieuwe opdracht van screening niet werd geregeld in de wet.

Overigens is het voor het COC niet duidelijk of de wetgever zowel de operationele politionele databanken, als de niet-politionele databanken (bv. het Centraal Wapenregister, de 'DIV' (Kruispuntbank van voertuigen), het register van vrijheidsberovingen enz.) waartoe de politiediensten toegang hebben om hun politionele opdrachten uit te voeren, viseert.

[18] Artikelen 14.2 en 15.2 van Verordening 2024/1356.

In dit laatste geval zou de regeling, in **de wet**, van de rechtstreekse toegang tot deze databanken voor de screeningsautoriteit met het oog op de uitvoering van de screening een grotere rechtszekerheid hebben geboden.
Bovendien zullen deze raadplegingen van gegevens en informatie door de politiediensten met het oog op het overmaken van gegevens aan de screeningsautoriteit moeilijk controleerbaar zijn: loggings zullen het hoogstens mogelijk maken om de uitvoerende politiedienst en een reden voor raadpleging te identificeren, maar deze raadpleging zal *in concreto* worden uitgevoerd op (mondeling?) verzoek vanwege een persoon die zich identificeert als een lid van de screeningsautoriteit?
Deze keuze is des te verbazender daar het in werkelijk zo is dat de Dienst Vreemdelingenzaken, *hic et nunc*, niet aanwezig is aan de grensdoorlaatposten.

26. Ten zesde vestigt het Controleorgaan ook de aandacht op het feit dat deze juridische constructie niet belet dat de politiediensten zullen worden belast met **nieuwe** taken, daar zij voortaan raadplegingen zouden moeten uitvoeren en mededelingen aan de screeningsautoriteit zouden moeten doen in het kader van de nieuwe verplichting (opdracht) van screening, met **het bijkomende nadeel dat de politiediensten verstoken blijven van de toepassing van de bepalingen in de Verordening 2024/1356 betreffende het geschikt personeel, toereikende middelen en de nodige opleidingen die moeten worden gegarandeerd aan de aangewezen screeningsautoriteiten**[19].

27. De verwerking (de raadpleging en het overmaken van gegevens) door de politiediensten als 'partner' van de screeningsautoriteit is niet in overeenstemming met Verordening 2024/1356.
Artikel 8*quater* komt er in werkelijkheid noch min noch meer op neer om de screeningsautoriteit (de Dienst Vreemdelingenzaken) toegang te verlenen tot een enorme hoeveelheid operationele politionele gegevens en informatie door middel van een verplichting tot overmaken voor de politiediensten (die niet nader worden geïdentificeerd) en dat in het kader van een administratieve procedure (screening).

A.2) Toewijzing van de verantwoordelijkheid voor de gegevensverwerkingen in EURODAC door de politiediensten (art. 8*septies* van de wet van 15 december 1980) aan de Commissaris-generaal

28. Als gevolg van de opmerking van het COC in zijn advies DA250026 over het feit dat er geen verwerkingsverantwoordelijke werd aangewezen voor de verwerkingen van de gegevens die in EURODAC worden uitgevoerd, werd beslist om alle verantwoordelijken aan te wijzen door en in de

[19] Artikel 8.9 van Verordening 2024/1356.

wet, zonder delegatie aan de Koning[20]. Aldus werd de Commissaris-generaal aangewezen als verwerkingsverantwoordelijke voor alle verwerkingen van persoonsgegevens die de diensten van de lokale en de federale politie uitvoeren in EURODAC.

29. Deze aanwijzing biedt het voordeel dat er voor deze verwerkingen eindelijk een verwerkingsverantwoordelijke is aangewezen.

30. Deze aanwijzing is niettemin eigenaardig daar deze keuze verschilt van andere Europese grootschalige informatiesystemen (Schengeninformatiesysteem – SIS[21], Inreis- en uitreissysteem – EES[22]) waarvoor de bevoegde ministers werden aangewezen als verwerkingsverantwoordelijken.

Het Controleorgaan heeft het raden naar de reden voor deze keuze en het is ook niet duidelijk of de politiediensten in dat verband werden geraadpleegd.

31. Voorts herinnert het Controleorgaan aan zijn opmerking in advies DA250026 (§§ 44 tot 49) betreffende het bestaan van meerdere verwerkingsverantwoordelijken en over het gebrek aan aanwijzing van een centrale verwerkingsverantwoordelijke[23] zoals is bepaald in Verordening 2024/1358[24].

De politiediensten zullen EURODAC *in fine* kunnen raadplegen voor verschillende doeleinden: enerzijds voor rechtshandhavingsdoeleinden en anderzijds om het asielsysteem te ondersteunen en de illegale immigratie naar de Unie te controleren.
Deze feitelijke situatie geeft reeds aanleiding tot juridische moeilijkheden wat betreft de aansprakelijkheid voor de verwerkingen in het kader van andere Europese grootschalige informatiesystemen zoals het inreis- en uitreissysteem (EES): het Controleorgaan wacht nog steeds, en dat sedert 25 maart 2026, op een antwoord van de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken alsook van de minister voor Asiel en Migratie op de éénvoudige vraag wie de verwerkingsverantwoordelijke is voor de verwerkingen van persoonsgegevens die worden uitgevoerd

[20] Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie, *op.cit.*, p. 23.
[21] Artikel 13 van de wet van 2 maart 2023 betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politiële en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen.
[22] Artikel 2/2, §3, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.
[23] Verordening 2024/1358, consideransen 82 en 87, en artikelen 2.4 en 42.
[24] Verordening 2024/1358 betreffende de instelling van "Eurodac" voor de vergelijking van biometrische gegevens om de Verordeningen (EU) 2024/1351 en (EU) 2024/1350 van het Europees Parlement en de Raad en Richtlijn 2001/55/EG van de Raad doeltreffend toe te passen en om illegaal verblijvende onderdanen van derde landen en staatlozen te identificeren en betreffende verzoeken van rechtshandhavingsinstanties van de lidstaten en Europol om vergelijkingen van Eurodac-gegevens ten behoeve van rechtshandhaving.

door de met de grenscontrole bevoegde overheden voor de doeleinden van artikel 23 van Verordening 2017/2226 (grenscontrole).[25]

A.3.) Toename van de opdrachten van het Controleorgaan

32. In het advies DA250026 werd in detail beschreven welke impact de uitvoering van het Migratie- en asielpact heeft op de dagelijkse opdrachten van het Controleorgaan en waarom er reden is om aan te nemen dat er sprake is van significante budgettaire gevolgen voor zijn opdrachten in de zin van artikel 79*bis* van het Reglement van de Kamer, dat werd aangenomen op 11 december 2025.

33. In het verslag van de tweede lezing namens de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken[26] staat wat volgt (*verbatim*):
"*Op pagina 560 van het wetsontwerp staat dat het Controleorgaan op de politionele informatie een advies verstrekt. Bij considerans 11 staat dat artikel 79bis van het Kamerreglement bepaalt dat "wanneer een in overweging genomen wetsbepaling een nieuwe opdracht of taak toewijst aan een dotatiegerechtigde instelling met significante budgettaire gevolgen, het advies van de commissie voor de Comptabiliteit van de Kamer moet worden ingewonnen". Als lid van de commissie voor de Comptabiliteit preciseert de heer Vermeersch dat hij nog niets heeft zien passeren en stelt bijgevolg de vraag aan de voorzitter. De heer Ortwin Depoortere, voorzitter, antwoordt dat* ***het niet van toepassing was wat dit ontwerp betreft***.".
Deze bewering van de voorzitter van de commissie voor Binnenlandse Zaken is evident fout.

34. Het Migratie- en asielpact voorziet dat er wordt voorzien in geschikte middelen en opleidingen voor alle nieuwe taken en opdrachten die de verordeningen en richtlijnen van het Pact organiseren[27].
Het is duidelijk dat de nieuwe opdrachten die voortvloeien uit de implementatie van het Migratie- en asielpact en die aan de politiediensten worden toegewezen, *de facto* en *de jure* leiden tot de verwerking van persoonsgegevens en bijgevolg onvermijdelijk tot de toename van de controleopdrachten van het Controleorgaan, ongeacht of dit het gevolg is van de nieuwe auditverplichtingen of eenvoudigweg van de uitvoering van de klassieke taken van behandeling van klachten, verzoeken tot onrechtstreekse uitoefening van rechten, enzovoort …

[25] Brief van het Controleorgaan aan de minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid en aan de minister van Asiel en Migratie, DMI24001 / 2.4., 25 maart 2026, niet toegankelijk voor het publiek.
[26] Wetsontwerp tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie, Verslag van de tweede lezing namens de commissie voor Binnenlandse Zaken, Veiligheid, Migratie en Bestuurszaken, p. 210.
[27] Bij wijze van voorbeeld en zonder volledigheid na te streven: artikel 4.7 van Verordening (EU) 2024/1348 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijke procedure voor internationale bescherming in de Unie; artikel 8.9, 4de lid van Verordening 2024/1356.

35. Het Controleorgaan betreurt dat er geen rekeningen werd gehouden met zijn opmerkingen en wenst te herinneren aan en de nadruk te leggen op de significante uitbreiding van zijn opdrachten naargelang de inwerkingtreding van de Europese verordeningen en richtlijnen betreffende het beheer van de buitengrenzen en het Migratie- en asielpact, inzonderheid de auditopdrachten, terwijl de personeelsformatie van het COC (maximaal 12 FTE) niet meer is gewijzigd sinds zijn start als gespecialiseerde dataprotectie autoriteit in 2018.
Tot alle nuttige doeleinden met betrekking tot het aantal betrokken databanken en hun plaats in de dagelijkse uitoefening van de controle op de politiediensten door het Controleorgaan, wordt verwezen naar zes adviezen die sinds 2022 zijn verleend[28].

B. <u>Opmerkingen ten gronde</u>

36. In zijn advies DA250026 verwonderde het Controleorgaan zich erover dat het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 niet had voorzien in de aanwijzing van de bevoegde nationale autoriteiten die als taak hebben de verzoeken om internationale bescherming te ontvangen en de verzoekers te informeren over waar en hoe zij een verzoek om internationale bescherming moeten indienen, zoals vereist door artikel 4.2 van Verordening 2024/1348[29].
Hierna volgen enkele relevante passages (*verbatim*):

> "***84**. Hoewel de aanvrager heeft aangegeven dat de politiediensten enkel betrokken waren bij de uitvoering van de Verordeningen 2024/1358 en 2024/1356, stelt het Controleorgaan vast dat een andere verordening van het Migratie- en asielpact uitdrukkelijk de politiediensten van de lidstaten vermeldt.*
>
> *(…)*
>
> ***86**. Het ontworpen artikel 50/1 §3 van de wet van 15 december 1980 bepaalt dat "het verzoek om internationale bescherming (…) bij de minister of zijn gemachtigde (wordt) ingediend overeenkomstig art. 28 van Verordening (EU) 2024/1348. Het indienen van het verzoek gebeurt in persoon.*
>
> *De Koning duidt de andere overheden aan waar het verzoek kan worden ingediend.*
>
> *(…)*

[28] Advies betreffende het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen ter uitvoering van het Migratie- en asielpact van de Europese Unie (DA250026), §§ 20 tot 26; advies betreffende een voorontwerp van wet betreffende de verwerkingen van persoonsgegevens door de Algemene Directie Dienst Vreemdelingenzaken van de Federale Overheidsdienst Binnenlandse Zaken (referentie COC, DA220021) en het voorontwerp van wet tot wijziging van de wet betreffende de oprichting en de organisatie van de opdrachten van de ETIAS Nationale Eenheid (E.N.E.) (DA230019); advies betreffende de aanpassing van de niet-gepubliceerde fiche C22 betreffende de internationale signaleringen van de Gemeenschappelijke richtlijn MFO-3 van 14 juni 2002 van de ministers van Justitie en van Binnenlandse Zaken betreffende het informatiebeheer inzake gerechtelijke en bestuurlijke politie (referentie COC, DA220018); advies betreffende een voorontwerp van wet betreffende de werking en het gebruik van het Schengeninformatiesysteem (SIS) op het gebied van politiële en justitiële samenwerking in strafzaken, op het gebied van grenscontroles en voor de terugkeer van illegaal verblijvende onderdanen van derde landen (referentie COC, DA220017) en advies betreffende een voorontwerp van wet tot wijziging van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wat betreft het inreis-uitreissysteem (DA220016).

[29] Verordening (EU) 2024/1348 van het Europees Parlement en de Raad van 14 mei 2024 tot vaststelling van een gemeenschappelijke procedure voor internationale bescherming in de Unie.

> ***87**. Het Controleorgaan vindt noch in het voorontwerp van wet noch in de memorie van toelichting die samen met het voorontwerp van wet werd overgemaakt, enige aanwijzing van een of meerdere politiediensten krachtens artikel 4 §2, van Verordening 2024/1348.*
>
> *Dit gebrek aan aanwijzing in het voorontwerp van wet valt te betreuren, voor zowel de betrokkenen als de politiediensten die moeten weten wie (welke diensten) van de politie met deze taak zijn belast.*
> *De inhoud en de draagwijdte van de taak om verzoeken om internationale bescherming te ontvangen en de verzoekers te informeren over de vraag waar en hoe zij een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen overeenkomstig artikel 28 van Verordening 2024/1348, moeten duidelijk zijn voor de politiediensten. Deze taak behoort ook niet tot de politieopdrachten krachtens Titel 2 van de WVG en de WPA.*".

37. Verordening 2024/1348 maakt een onderscheid tussen:
- de beslissingsautoriteit die het verzoek om internationale bescherming ontvangt, onderzoekt en een beslissing dienaangaande neemt (art. 4.1);
- de bevoegde autoriteit die belast is met de registratie van het verzoek (art. 4.3);
- andere bevoegde nationale autoriteiten die worden aangewezen om het verzoek om internationale bescherming te **ontvangen** en de aanvragers te **informeren** over waar en hoe zij een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen (art. 28); deze nationale autoriteiten omvatten ten minste de politiediensten (art. 4.2).

Wanneer ze een verzoek ontvangen, informeren deze autoriteiten de bevoegde autoriteit die belast is met de registratie van het verzoek (art. 4.4 en 27.3), de beslissingsautoriteit (art. 28.1) en de opvangfaciliteiten (art. 26.2).

38. De wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen voorziet wat volgt:

- de beslissingsautoriteit is de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen (art. 57/11/2, ingevoegd in juni 2026);
- de minister of zijn afgevaardigde registreert het verzoek overeenkomstig artikel 27 van Verordening (EU) 2024/1348 (art. 50/1, §1, ingevoegd in juni 2026); deze bevoegdheid werd overgedragen aan de Dienst Vreemdelingenzaken[30];
- de vreemdeling die het Rijk binnenkomt of is binnengekomen of poogt er binnen te komen zonder te voldoen aan de voorwaarden zoals bepaald in de artikelen 2 en 3 [van dezelfde

[30] De verzoeker verwijst naar het ministerieel besluit van 18 maart 2009 houdende delegatie van bepaalde bevoegdheden van de Minister die bevoegd is voor de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en tot opheffing van het ministerieel besluit van 17 mei 1995 houdende delegatie van bevoegdheid van de Minister inzake de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

wet][31], moet onverwijld een verzoek om internationale bescherming **indienen** bij de **autoriteiten die belast zijn met de grenscontroles** op het ogenblik waarop zij van hem nadere uitleg vragen over de reden van zijn verblijf in België (art. 50, §1, 1ste en 2de lid);
- de Koning stelt vast bij welke autoriteiten de vreemdeling een verzoek om internationale bescherming kan **indienen** (art. 50, §1, laatste lid);
- het verzoek om internationale bescherming wordt **ingediend** bij de minister of zijn afgevaardigde overeenkomstig artikel 28 van Verordening (EU) 2024/1348 (art. 50/1, §3, ingevoegd in juni 2026); deze bevoegdheid werd overgedragen aan de Dienst Vreemdelingenzaken;
- de Koning wijst de andere autoriteiten aan bij wie de vreemdeling een verzoek kan **indienen** (art. 50/1, §3, ingevoegd in juni 2026).

39. Het ontwerp van koninklijk besluit voorziet wat volgt:
- aan de grens zijn de autoriteiten bij wie de vreemdeling zoals bedoeld in artikel 50 van de wet [van 15 december 1980] een verzoek kan **indienen**, de **met de grenscontrole belaste overheden** (art. 71/2, §1, zoals gewijzigd);
- de autoriteiten bij wie de vreemdeling zoals bedoeld in artikel 50 van de wet [van 15 december 1980] een verzoek kan **doen**, zijn de ambtenaren van de Dienst Vreemdelingenzaken evenals de directeurs van de gevangenis waar de vreemdeling wordt vastgehouden, de politiediensten, het Commissariaat-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen en het Federaal Agentschap voor de Opvang van Asielzoekers (art. 71/2, §2, zoals vervangen);
- naast de bevoegde diensten zoals bepaald in artikel 50/1, §3, van de wet [van 15 december 1980] (dus de Dienst Vreemdelingenzaken), kan het verzoek ook worden **ingediend** bij de **met de grenscontrole belaste overheden** wanneer de vreemdeling zich aan de grens bevindt (art. 71/2, §2/1, zoals toegevoegd).

40. Het Controleorgaan begrijpt dat België niet kiest voor de optie van artikel 28.7 van Verordening 2024/1348 dat toelaat de toegang tot de procedure op zodanige wijze te organiseren dat de registratie of indiening van het verzoek om internationale bescherming tegelijk zouden plaatsvinden.

B.1.) Toewijzing bij koninklijk besluit van een nieuwe taak aan de politiediensten

41. Artikel 184 van de Grondwet bepaalt dat de organisatie en de bevoegdheid van de geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, bij (formele) wet worden geregeld, terwijl artikel 5 van de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus (WGP), eveneens bepaalt dat de opdrachten van de politiediensten bij wet worden vastgesteld.

[31] Deze artikelen hebben betrekking op de regels inzake machtiging van toegang tot en aankomst op het Belgische grondgebied.

Het Controleorgaan stelt echter vast dat, in tegenstelling met de andere aanwijzingen krachtens het Migratie-en asielpact, de wetgever ervoor kiest om de politiediensten aan te wijzen en hen een nieuwe taak toe te wijzen bij koninklijk besluit (en dit bovendien zonder dat de minister van Binnenlandse Zaken en Veiligheid, i.e. de voogdijminister, op de hoogte is).
Dergelijke handelwijze – de aanwijzing bij KB – is niet in overeenstemming met artikel 184 van de Grondwet noch met artikel 5 van de WGP.

B.2.) Het doel van de herziene paragraaf 1 en toegevoegde paragraaf 2/1 van artikel 71/2 in het ontwerp van koninklijk besluit is niet duidelijk

42. Het doel van de verzoeker en de meerwaarde van de wijzigingen die worden aangebracht aan paragraaf 1 van artikel 71/2 van het koninklijk besluit en aan de nieuwe paragraaf 2/1 zijn voor het Controleorgaan niet duidelijk.

Het lijkt immers alsof deze twee paragrafen *in fine* op identieke wijze bepalen dat een vreemdeling aan de grens een verzoek om internationale bescherming kan indienen bij de met de grenscontrole belaste overheden.

43. Het Controleorgaan verzoekt de steller van het ontwerp om dit punt te verduidelijken.

B.3.) Aanhoudende vaagheid betreffende de "*met de grenscontrole belaste overheden*"

44. In advies DA250026 vestigde het Controleorgaan de aandacht op de formulering '*grenspolitie*' die werd gebruikt terwijl er in België (juridisch) geen 'grenspolitie' bestaat.

45. Het is het Controleorgaan niet ontgaan dat er in het voor het huidige advies overgelegde ontwerp van koninklijk besluit en in de bijlagen ervan wordt verwezen naar de "*met de grenscontrole belaste overheden*", zonder dat deze overheden duidelijk worden gedefinieerd of geïdentificeerd, ook al doelt de opsteller van het ontwerp daarmee vanzelfsprekend op de politiediensten die, *hic et nunc,* reeds de facto exclusief belast zijn met de grenscontroles.

46. In een recent voorontwerp van wet betreffende de creatie van het *National Travel Targeting Center* en de verwerking van voorafgaande passagiersinformatie (de 'API[32]') met als doel de grenscontrole te verbeteren en illegale immigratie te bestrijden, dat het COC voor advies heeft ontvangen (ref. DA260030)[33], ingediend door de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, stelt

[32] Advance Passenger Information.
[33] In behandeling.

het Controleorgaan enerzijds vast dat de aangewezen bevoegde autoriteit bestaat in "*de politiediensten belast met de grenscontrole*".
Anderzijds bepaalt het voorontwerp van wet dat de betrokken verwerkingen als doel hebben de effectiviteit van de grenscontroles te verbeteren en de illegale immigratie te bestrijden en onderworpen zijn aan de AVG en de bepalingen van titel 1 van de WVG[34].

Het Controleorgaan verheugt zich over de duidelijkheid die dit voorontwerp van wet wel verstrekt en waaruit blijkt dat er rekening is gehouden met de opmerkingen die het COC had geformuleerd in zijn advies DA250026:

- Ten eerste, door duidelijk te bepalen dat de doeleinden van grenscontroles en de strijd tegen de illegale immigratie tot het toepassingsgebied van de AVG behoren.
- Ten tweede, door het feit dat een wet voortaan bepaalt dat de politiediensten belast zijn met de grenscontrole.

Het COC betreurt echter dat deze bevestiging beperkt blijft tot het doel van de verwerking van de vooraf te verstrekken passagiersgegevens (de zgn. 'API'-gegevens).

47. Op 28 augustus 2026 heeft de verzoeker geantwoord op de vraag van het COC dat een beschrijving had gevraagd van de procedure aan de grensdoorlaatposten. Dit antwoord luidt als volgt (*verbatim*):

> "***Conform het reeds bestaande en niet gewijzigde artikel 3 van de wet van 15/12/1980 zijn de minister of zijn gemachtigde en de met grenscontrole belaste overheden (nl. de politiediensten aan de grens) belast met de controle van de toelatingsvoorwaarden aan de buitengrenzen*** *en in voorkomend geval, het weigeren van de vreemdeling.* ***Naargelang het geval neemt de minister of zijn gemachtigde dan wel de politie deze beslissing*** *(art. 3, lid 2 wet 15/12/1980, art. 6 Schengengrenscode).*
> ***Indien de vreemdeling de toegang wordt geweigerd aan de buitengrens en daar onmiddellijk een verzoek indient, kan de grenspolitie dit verzoek onmiddellijk noteren en een bewijs afleveren*** *(bijlage 25). Ook dit wordt niet gewijzigd bij het huidige besluit*.".

48. Uitgaande van het feit dat een of meerdere politiedienst(en) wordt (worden) bedoeld met de benaming "*met de grenscontrole belaste overheden*", betekent dit dat een verzoek om internationale bescherming reeds kan en zal kunnen – volgens de door het ontwerp van koninklijk besluit aangebrachte wijzigingen – worden **ingediend** bij deze diensten wanneer de vreemdeling zich aanbiedt aan de grens (art. 71/2, §1 en §2/1 zoals toegevoegd).

[34] Artikelen 12 en 14 van het voorontwerp van wet.

Deze ogenschijnlijk reeds bestaande taak, die het verzamelen van de gegevens van de vreemdeling omvat met het oog op de afgifte van een bijlage, gecombineerd met de informatieverplichting van derden (artikelen 4.2, 4.4 en 28 van Verordening 2024/1348), geeft aanleiding tot verwerkingen van persoonsgegevens.

Op de vraag vanwege het Controleorgaan om te verduidelijken wat de informatieverplichting concreet inhoudt (artikelen 4.2, 4.4 en 28 van Verordening 2024/1348) en of wettelijke of reglementaire bepalingen een kader (zullen) bieden voor deze doorgifte, antwoordde de steller van het ontwerp evenwel wat volgt (*verbatim*): "*Voorliggend ontwerp voert deze bepaling niet uit. Op basis van dit ontwerp worden er dus geen gegevens door de politie verzameld of opgeslagen*.". Dit antwoord is in strijd met de beschreven procedure en de verplichting om een bijlage in te vullen en af te geven aan de betrokkene.

49. Het Controleorgaan dringt aan op de absolute noodzaak om te verduidelijken of de politiediensten – en in voorkomend geval welke – belast zijn (alleen of met andere overheden?) met de grenscontrole in België en waaruit deze controle bestaat (welke gegevensverwerkingen?).

Het is noodzakelijk dat deze opdracht duidelijk wordt toegewezen **door de wet** om de noden op het terrein te berekenen en garanties te bieden voor de toewijzing van passend(e) budget, personeel en opleiding[35] aan de met de grenscontrole belaste overheden.

Indien de wetgever wenst dat de politiediensten worden belast met de grenscontrole, stelt het Controleorgaan voor, teneinde de rechtszekerheid te vergroten, om **in de wet** (bv. in de wet van 15 december 1980) in te schrijven dat de politiediensten worden belast met de grenscontrole alsook de dienst(en) die met deze opdracht wordt (worden) belast nauwkeurig te identificeren in de wet van 7 december 1998 tot organisatie van een geïntegreerde politiedienst, gestructureerd op twee niveaus, en in voorkomende geval, in het koninklijk besluit van 14 november 2006 betreffende de organisatie en de bevoegdheden van de federale politie.
De verwerkingen van persoonsgegevens die uit deze opdracht voortvloeien, maken deel uit van administratieve procedures[36] en behoren tot het toepassingsgebied van de AVG[37].
Indien de politiediensten een met de grenscontrole belaste overheid zijn, voeren ze deze opdracht uit buiten het toepassingsgebied van artikel 21 van de wet van 5 augustus 1992 op het politieambt en komt deze opdracht bovenop hun opdrachten van bestuurlijke en gerechtelijke politie. Het is aan te

[35] In de pers wordt regelmatig herinnerd aan het personeelstekort bij de "*federale politie, belast met deze controles*": KNACK, *Europa ziet 'ernstige tekortkomingen' bij grenscontroles in België*, 19 augustus 2026; BX1, *Contrôles aux frontières: une situation "totalement inacceptable", selon Brussels Airport*, 8 mei 2026; Le Soir, *Les aéroports craignent des files monstres cet été*, 17 februari 2026.
[36] Artikelen 4.1, lid 2, 8.2 van Verordening 2024/1348.
[37] Artikel 72.2 van Verordening 2024/1348.

raden om deze opdracht, minstens wat betreft het principe, ook op te nemen in de wet op het politieambt.

B.4.) Geen identificatie van de politiediensten die worden aangewezen als bevoegde autoriteit die belast is met het ontvangen van de verzoeken om internationale bescherming en het informeren van de verzoekers over waar en hoe ze een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen

50. Het ontwerp van koninklijk besluit wijzigt artikel 71/2, §2, en bepaalt dat de vreemdeling een verzoek om internationale bescherming kan indienen bij de politiediensten.

51. Op 28 augustus 2026 heeft de verzoeker antwoord gegeven op de vragen van het COC en de bijdrage van België toegestuurd zoals bedoeld in artikel 4 §5 van Verordening 2024/1348, i.e. de lijst van de aangewezen overheden met vermelding van de taken die hun werden toegewezen.
Wat betreft de politiediensten vermeldt de lijst:

> "- *Federal Public Service Interior – Integrated police*
> *Contact details pending"*.

Dit betekent dat het ontwerp van koninklijk besluit, noch het verslag aan de Koning, noch de lijst die België op 12 juni 2026 heeft toegestuurd aan de Europese Commissie, het voor het Controleorgaan, in het huidige stadium, mogelijk maken om de politiedienst(en) te identificeren die de **nieuwe** taak zou(den) of zal (zullen) ontvangen om de verzoeken om internationale bescherming te ontvangen en de verzoekers te informeren over waar en hoe zij een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen.

B.5.) De passende middelen moeten worden gewaarborgd aan de overheden die worden aangewezen krachtens artikel 4.2 van Verordening 2024/1348

52. Het Controleorgaan herhaalt zijn opmerking die het formuleerde in zijn DA250026:

> "***88****. Het Controleorgaan vestigt de aandacht op artikel 4.7 van Verordening 2024/1348 dat bepaalt dat elke lidstaat de beslissingsautoriteit en de andere op grond van dit artikel aangewezen bevoegde autoriteiten passende middelen, waaronder voldoende bekwaam personeel, verstrekt om hun taken uit hoofde van deze verordening uit te voeren.*
> *Deze taak zal gevolgen hebben voor de behoeften aan budget en personeel van de betrokken politiediensten. Er moet worden geanticipeerd op die behoeften en dit moet tot uiting komen in de middelen die aan de politiediensten worden toegekend.*".

53. Tot besluit stelt het Controleorgaan vast dat:

- het ontwerp van koninklijk besluit dat een nieuwe taak toewijst aan de politiediensten een initiatief van de minister van Asiel en Migratie is die daarover geen voorafgaand overleg heeft gepleegd met de minister van Veiligheid en Binnenlandse Zaken, i.e. de voogdijoverheid voor de federale politie en de bevoegde overheid *ratione materiae* voor de geïntegreerde politie;
- in tegenstelling met de andere aanwijzingen in het kader van de uitvoering van het Migratie- en asielpact, de aanwijzing van de politiediensten als bevoegde overheid om de verzoeken om internationale bescherming te ontvangen en de verzoekers te informeren over waar en hoe zij een verzoek om internationale bescherming kunnen indienen gebeurt door middel van een koninklijk besluit en niet bij wet;
- de bevoegde politiedienst(en) niet duidelijk wordt (worden) aangewezen laat staan geïdentificeerd;
- er geen wettelijk kader is voor de draagwijdte en de inhoud van de informatieverplichting van de politiediensten die een verzoek om internationale bescherming ontvangen;
- de met de grenscontroles belaste overheden niet duidelijk worden geïdentificeerd;
- het duidelijk is dat de politiediensten in werkelijkheid de grenscontroles uitvoeren;
- er geen wettelijk kader bestaat voor de verwerkingen van persoonsgegevens die de politiediensten onvermijdelijk verrichten op het ogenblik van de indiening van een verzoek om internationale bescherming aan de grensdoorlaatposten;
- het ontwerp van koninklijk besluit, gelezen in combinatie met de wet van 15 december 1980, geen duidelijk en toereikend rechtskader voor de politiediensten, noch voor de betrokkenen, biedt.

OM DEZE REDENEN,

Het Controleorgaan op de politionele informatie,

Verleent een negatief advies,

Advies goedgekeurd door het Controleorgaan op de politionele informatie op 15 september 2026

Voor het Controleorgaan,
De voorzitter *a.i.*,
Frank SCHUERMANS (GET)